

Odpowiedzi na pytania w ramach konkursów 9.2.1

1. **Czy koszt wynagrodzenia animatora lokalnego wchodzi w skład kosztów stanowiących podstawę do wyliczenia średniego kosztu przypadającego na jednego uczestnika w konkursie nr RPKP.09.02.01-IZ.00-04-048/16 (dot. Programów Aktywności Lokalnej)? Co stanowi podstawę do wyliczenia średniego kosztu?**

Koszt animatora lokalnego wchodzi w skład średniego kosztu przypadającego na jednego uczestnika. Średni koszt przypadający na uczestnika liczony jest w stosunku do wszystkich planowanych wydatków w projekcie. Do średniego kosztu nie są wliczane koszty związane z racjonalnymi usprawnieniami wprowadzonymi w celu zapewnienia możliwości pełnego uczestnictwa w projekcie osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn.

2. **Czy działania środowiskowe stanowią jeden z elementów aktywnej integracji w konkursie nr RPKP.09.02.01-IZ.00-04-048/16?**

W ramach przedmiotowego konkursu działania środowiskowe nie stanowią elementu aktywnej integracji. Jednocześnie, zgodnie z kryterium B.1.13, ocenie podlegać będzie, czy wobec uczestników oraz ich otoczenia zastosowane są **działania środowiskowe**, tj. inicjatywy integracyjne obejmujące m.in.:

- ✓ przygotowanie i wsparcie działań indywidualnych oraz programów środowiskowych, np. spotkania z grupami docelowymi, przeprowadzanie badań diagnostycznych, przygotowywanie raportów dotyczących potrzeb i zasobów danej społeczności;
- ✓ edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców;
- ✓ organizowanie i inspirowanie udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym czy turystycznym;
- ✓ inne działania o charakterze integracyjnym, wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o przeciwdziałaniu narkomanii.

Katalog instrumentów aktywnej integracji został wskazany w dokumentacji konkursowej.

3. **Co oznacza współpraca partnerów lokalnych na rzecz PAL i jego uczestników w konkursie nr RPKP.09.02.01-IZ.00-04-048/16? Czy wymagane jest partnerstwo w tym zakresie?**

Współpraca lokalnych partnerów powinna wynikać z zapisów PAL. Partnerstwo nie musi oznaczać partnerstwa projektowego (zgodnie z art. 33 *Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 ze zm.)), ale współpracę podmiotów na rzecz realizacji programu. Deklaracja o współpracy musi być zwarta w treści wniosku o dofinansowanie.

4. Czy otoczenie, które jest objęte tylko działaniami środowiskowymi, należy wskazywać w grupie docelowej?

Zgodnie z definicją uczestnika projektu, zawartą w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*, jako uczestników wykazuje się osoby i podmioty, które można zidentyfikować i uzyskać od nich niezbędne dane oraz dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku (wsparcie bezpośrednie). Jeżeli osoby należące do otoczenia, znajdujące się w grupie docelowej, spełniają te przesłanki, to należy je uznać za uczestników projektu i wykazywać we wskaźnikach produktu/rezultatu. Nie jest w tym przypadku istotne, czy wsparcie ma charakter główny (związany z głównym celem projektu) czy dodatkowy. Należy jedynie pamiętać, że osoby należące do otoczenia, będące uczestnikami projektu, można wykazywać we wskaźniku *liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie* wtedy, gdy osoby te spełniają przesłanki zawarte w definicji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

5. Na jakim poziomie szczegółowości powinny być opracowane Programy Aktywności Lokalnej?

Główne elementy, jakie powinny znaleźć się w PAL:

1. Diagnoza oparta na wskaźnikach lub badaniach uzasadniająca wybór środowiska zagrożonego wykluczeniem społecznym i wymagającego wsparcia;
2. Cele oraz przewidywane rezultaty programu;
3. Adresaci, do których adresowany jest program;
4. Opis planowanych działań i metody realizacji programu;
5. Czas trwania programu i harmonogram realizacji poszczególnych działań;
6. Sposób finansowania realizacji programu (źródła finansowania z podziałem na poszczególne działania);
7. Podział odpowiedzialności za realizację poszczególnych części składowych programu.

Jednocześnie, zgodnie z regulaminem konkursu, PAL powinien zawierać:

1. Diagnozę zasobów, potrzeb i wyzwań stojących przed daną społecznością/uczestnikiem,
2. Współpracę partnerów lokalnych na rzecz PAL i jego uczestników,
3. Działania animacyjne animatora lokalnego/streetworkera, budowanie sieci wsparcia społecznego – wsparcie społeczności,
4. Indywidualne wsparcie uczestników – opracowanie Indywidualnej Ścieżki Rozwoju, określenie działań i metod wsparcia, a także celów i rezultatów do osiągnięcia przez uczestnika – psycholog/doradca,
5. Ocenę rezultatów poszczególnych uczestników pod względem skuteczności, trwałości, efektywności, a także użyteczności podjętych dla niego działań.

PAL musi być obowiązujący na dzień podpisania umowy o dofinansowanie.

6. Jak należy mierzyć wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej?

Efektywność społeczno-zatrudnieniowa jest mierzona:

a) wśród uczestników projektu, biorąc pod uwagę ich sytuację w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z definicją wskazaną w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;

b) wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie; za zakończenie udziału w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia realizowanych w ramach projektu, zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. Zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie, zgodnie z zaplanowaną ścieżką udziału w projekcie;

c) w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie, zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie (biorąc pod uwagę ich sytuację w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie).

Wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym jest mierzony **w terminie do trzech miesięcy** od zakończenia udziału uczestnika w projekcie. Jednocześnie informacje o sposobie mierzenia efektywności społeczno-zatrudnieniowej zostały zamieszczone w załączniku nr 32 Sposób i metodologia mierzenia kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w projektach realizowanych w ramach Osi Priorytetowej IX SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO.

Zachęcamy do zapoznania się z dokumentem pomocniczym, pt. „Jak mierzyć efektywność społeczno-zatrudnieniową w projektach EFS 2014-2020”.

7. Czy środki PFRON i dotacje celowe mogą stanowić wkład własny?

Tak. Zgodnie z Regulaminem konkursu w przypadku projektów skierowanych do osób z orzeczoną niepełnosprawnością będzie możliwe wnoszenie wkładu własnego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Jednocześnie świadczenia celowe mogą być uznane za wkład własny, jeśli są bezpośrednio związane z merytorycznym wsparciem jakie uczestnik otrzymuje w ramach projektu.

8. Czy osoby bezrobotne z I i II profilu mogą być grupą docelową i otrzymać instrumenty aktywizacji zawodowej?

W ramach przedmiotowego konkursu mogą być wspierane osoby bezrobotne zakwalifikowane do I i II profilu pomocy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, o ile oprócz bezrobocia, doświadczają wykluczenia na podstawie innych przesłanek wykluczających i wpisują się w definicję osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Niemniej jednak takie osoby nie mogą zostać objęte instrumentami aktywizacji zawodowej. Ich aktywizacja zawodowa jest możliwa do realizacji w ramach Osi Priorytetowej 8 Aktywni na rynku pracy.

9. Jakie podmioty muszą obowiązkowo uwzględnić PAI w swoich projektach skierowanych do osób bezrobotnych z III profilu?

W przypadku projektu realizowanego przez OPS i PCPR dla osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy, wsparcie obligatoryjnie jest realizowane na podstawie Programu Aktywizacja i Integracja. Natomiast projekty składane przez inne podmioty (np. stowarzyszenia) nie muszą uwzględniać PAI dla tej grupy docelowej.

10. Czy osoby wykluczone muszą jednocześnie pochodzić z obszarów zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją?

Grupą docelową są osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym osoby bezrobotne, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, znajdują się w trzeciej grupie osób - tzw. oddalonych od rynku pracy (w odniesieniu do osób sprofilowanych przez powiatowe urzędy pracy). W ramach przedmiotowego konkursu osoby wykluczone nie muszą pochodzić jednocześnie z obszarów zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją.

11. Czy monitoring uczestników projektu wynikający z kryterium dostępu stanowi koszt bezpośredni projektu?

W przedmiotowych konkursach wnioskodawcy zobligowani są do zaplanowania w projektach stałego monitoringu uczestników, poprzez analizowanie ich postępu podczas spotkań zespołu pracowników projektu realizujących bezpośrednio reintegrację społeczno-zawodową uczestników (np. psycholog, doradca zawodowy, broker edukacyjny, terapeuta, trener), co najmniej raz na kwartał. Koszt ww. wymienionych działań może stanowić koszt bezpośredni projektu.

12. Czy wymagana kryteriami współpraca z PUP lub przedsiębiorcami wymaga zawarcia partnerstwa projektowego?

W ramach przedmiotowych konkursów nie ma obowiązku zawarcia partnerstwa projektowego z PUP czy przedsiębiorcą. Współpraca na rzecz realizacji usług aktywnej integracji może być realizowana np. na podstawie porozumienia/umowy. Deklaracja współpracy musi być zwarta w treści wniosku o dofinansowanie.

13. Czy w przypadku realizacji wsparcia w ramach KIS należy wskazać obligatoryjny wskaźnik dotyczący liczby osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu?

Jeżeli wnioskodawca nie realizuje działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji, wówczas we wniosku o dofinansowanie projektu należy wybrać „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu” i określić jego wartość docelową na poziomie zero.

Dla prawidłowej weryfikacji ww. wskaźnika zachęcamy do zapoznania się z dokumentami pomocniczymi:

- „Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z EFS”,

- „Lista sprawdzająca do weryfikacji czy dany certyfikat/dokument można uznać za kwalifikację na potrzeby mierzenia wskaźników monitorowania EFS dot. uzyskiwania kwalifikacji”.

14. Na jaki okres możemy zaplanować organizację stażu?

Beneficjent może realizować staż w oparciu o ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Bezrobotny odbywa staż przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy u pracodawcy, rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub pełnoletniej osoby fizycznej, zamieszkującej i prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, obejmującym obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzącej działalność specjalnej produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. W przypadku bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia, staż może trwać do 12 miesięcy.

15. Na jaki okres, po odbyciu opłacanego przez nas stażu, pracodawca musi zatrudnić uczestnika projektu i w jakim wymiarze, czy może to być np. 1/4 etatu?

Z regulaminu konkursu nie wynika obowiązek zatrudnienia uczestnika po odbyciu stażu. Niemniej jednak wnioskodawcy są zobowiązani do spełnienia wskaźników efektywności społeczno-zatrudnieniowej, o której mowa w regulaminie konkursu.

16. Jak weryfikowana będzie zgodność propozycji projektowej umieszczonej w strategii (dalej skrót fiszka) ze złożonym w konkursie wnioskiem?

W ramach kryterium Zgodność ze strategią rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji lub Strategią Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego podczas oceny merytorycznej projektu złożonego w odpowiedzi na ogłoszony konkurs, weryfikowane będzie czy dla strategii danego obszaru (OSI lub ORSG) wydano pozytywną opinię Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W związku z tym, że opinia ta dotyczy również listy podstawowej propozycji projektowych, stanowiącej jeden z elementów strategii, celem uzyskania pozytywnej oceny projektu w ramach tego kryterium konieczne jest umieszczenie propozycji projektowej na liście podstawowej.

17. Proszę konkretnie wskazać, w którym momencie fiszka projektowa powinna zostać ujęta w strategii Obszaru Strategicznej Interwencji lub Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego (na moment składania wniosku, oceny, czy podpisywania umowy)?

Fiszka propozycji projektowej musi być ujęta w Strategii danego obszaru na moment składania wniosku na liście podstawowej.

18. Bardzo proszę o odniesienie się do poniższych kwestii:

A. Czy tytuł złożonego na konkurs wniosku musi być zgodny z fiską?

B. Czy wartość budżetu złożonego projektu ma być zgodna z fiską?

C. Czy założone wartości wskaźników wskazane w złożonym projekcie muszą być zgodne z fiskką?

D. Czy zakres wsparcia określony we wniosku musi być tożsamy z fiskką?

A. 1. Możliwa jest zmiana tytułu projektu. W takiej sytuacji, w treści wniosku o dofinansowanie projektu, należy wskazać zgodność z właściwą propozycją projektową z listy podstawowej.

B. 1. Wartość projektu może być wyższa, równa lub niższa od wartości wskazanej na liście podstawowej propozycji projektowych. Natomiast wartość dofinansowania nie może być wyższa od wartości wskazanej na liście podstawowej propozycji projektowych.

C. 1. Co do zasady, wskaźniki powinny być zbieżne z zapisami fiskki propozycji projektowej. Natomiast w wyjątkowych sytuacjach, wynikających ze specyfiki projektu, możliwe są w tym zakresie odstępstwa. „Wyjątkową sytuacją” może być np. konieczność odstępstwa od zapisów fiskki propozycji projektowej ze względu na treść kryterium wyboru projektów, które nie było znane na etapie przygotowywania fiskki projektowej.

D.1. Co do zasady, zakres wsparcia powinien być zbieżny z zapisami fiskki propozycji projektowej. Natomiast w wyjątkowych sytuacjach, wynikających ze specyfiki projektu, możliwe są w tym zakresie odstępstwa. „Wyjątkową sytuacją” może być np. konieczność odstępstwa od zapisów fiskki propozycji projektowej ze względu na treść kryterium wyboru projektów, które nie było znane na etapie przygotowywania fiskki projektowej. W przypadku obniżenia wartości całkowitej projektu, możliwe jest również dostosowanie wartości wskaźników do obniżonej wartości projektu.